

18.11.2024

Teknologiateollisuus ry:n lausunto VTV:n määräysluonnoksesta vaikuttamistoiminnan taloudellisten tietojen muodostamisesta

Teknologiateollisuus ry pitää avoimuusrekisterilain tavoitteita vaikuttamistyön avoimuuden läpinäkyvyyden lisäämisestä hyvänä ja demokratian kannalta tärkeänä. Myös taloudellisten tietojen ilmoittaminen on lähtökohtaisesti kannatettava asia, mutta tarkempia ohjeita ja määräyksiä annettaessa olisi syytä miettiä, mikä on tarkoituksenmukaista raportointia tavoitteiden näkökulmasta. Nyt esitetyssä muodossa raportointiin liittyvä hallinnollinen taakka kasvaa organisaatioissa merkittävästi ilman, että ko. raportoinnilla edistettäisiin avoimuusrekisterilain pääasiallisten tavoitteiden saavuttamista.

Teknologiateollisuus ry yhtyy lausunnon yksityiskohtien osalta Elinkeinoelämän keskusliiton (EK) antamaan lausuntoon.

Vaikuttamistoimintaan osallistuneiden henkilöiden määrä ja näiden vaikuttamistyöhön käyttämät henkilötyövuodet

Teknologiateollisuus ry yhtyy lausunnon yksityiskohtien osalta Elinkeinoelämän keskusliiton (EK) antamaan lausuntoon.

Teknologiateollisuus näkee, että VTV:n tulkinta vaikuttamistoimintaan osallistuvista henkilöistä ja heidän käyttämistään henkilötyövuosista on laajempi kuin avoimuusrekisterilaissa esitetty määritelmä. Lain mukaan taloudellisiin tietoihin sisältyy edellisen kalenterivuoden aikana vaikuttamistoimintaan osallistuneiden henkilöiden kokonaismäärä ja heidän käyttämänsä henkilötyövuodet. Teknologiateollisuus katsoo, että raportoinnin tulisi perustua ilmoitusvelvollisen omaan parhaaseen arvioon vaikuttamistoimintaan osallistuneista henkilöistä ja heidän henkilötyövuosistaan, eikä yksityiskohtaiseen tuntikirjanpitoon. Ehdotettu tuntiperusteinen raportointimalli lisää hallinnollista taakkaa kohtuuttomasti ja saattaa johtaa suuriin eroavaisuuksiin siinä, miten organisaatiot määrittävät vaikuttamistoimintaan osallistuneet henkilöt ja näiden työhön käytetyt tunnit. Tämä ei edistä raportointitietojen yhdenmukaisuutta tai vertailukelpoisuutta.

Lisäksi yksittäisen edunvalvontatapaamisen valmisteluun voi osallistua suuri joukko asiantuntijoita, joiden määrää tai etenkin tuntitason työpanosta on äärimmäisen hankala arvioida. Tästä syystä ilmoitusvelvollisuuden piiriin tulisi kuulua vain varsinaiseen vaikuttamistoimintaan osallistuvat henkilöt.

Organisaatioilla, jotka kuuluvat avoimuusraportoinnin piiriin, ei yleensä ole käytössään sellaista työajanseurantajärjestelmää, joka erittelisi tarkasti, mihin tehtäviin työaika on käytetty. Tämä aiheuttaa väistämättä suurta vaihtelua sen suhteen, ketkä henkilöt luokitellaan vaikuttamistoimintaan osallistuviksi ja vielä enemmän sen suhteen, miten heidän tuntikohtainen työpanoksensa arvioidaan. Lisäksi luottamushenkilöiden ajankäyttöä ei yleensä seurata. Tämän seurauksena heidän tekemänsä vaikuttamistyön seuraaminen

tarkasti on käytännössä mahdotonta. Tämä tekee raportoiduista tiedoista hyvin erilaisia organisaatioista riippuen, eikä siten lisää tietojen vertailukelpoisuutta.

Markkinointi- ja edustuskulujen ilmoittaminen

Teknologiateollisuus ry yhtyy lausunnon yksityiskohtien osalta Elinkeinoelämän keskusliiton (EK) antamaan lausuntoon.

Kiinnitämme huomiota siihen, että edustamiskulujen käsite näyttää olevan laajempi kuin mitä avoimuusrekisterilaissa on määritelty. Lisäksi edustamiskulujen erottelu raportoinnin piiriin kuuluvien henkilöiden vaikuttamistoiminnan ja muun suhdeverkostojen hoitamisen välillä on käytännössä haastavaa.

Rajanvetotilanteisiin tarvitaan käytännönläheistä ja konkreettista ohjeistusta ja neuvontaa. Nyt määräysluonnoksessa pitkälti toistetaan lain esitöissä jo sanotut, hyvin yleisluonteiset asiaan vaikuttavat seikat.

Lisätiedot:

Anna Ranki
Yhteiskuntasuhdepäällikkö
Teknologiateollisuus ry